

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Georgii Calixti S. Theol. D. Et In Acad. Ivlia Primarii
Professoris Wiederlegung Der vnchristlichen vnd
vnbilligen Verleumbdungen/ damit Jhn D. Iacobus VVeller
ChurSächsischer Oberhoffprediger ...**

Calixt, Georg

Helmstedt

Aravsicani Secvndi Concilii Contra Semipelagianos Et Massilienses
Capitvla.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36653

ratem suam. Vnde etiam Daniel sanctus & justus, quum
Dan. 9. 5. in oratione pluraliter diceret, *Peccavimus, iniquitatem
fecimus, & cætera,* quæ ibi veraciter & humiliter confi-
retur, ne putaretur, quemadmodum quidam sentiunt,
hæc non de suis, sed de populi sui potius dixisse pecca-
tis, postea dixit: *Quum orarem, & confiterer peccata mea, &
peccata populi mei Domino Deo nostro;* noluit dicere, *peccata
nostra,* sed & populi sui dixit, & sua: quia futuros istos,
qui tam malè intelligerent, tamquam propheta præ-
vidit.

II X. Item placuit, ut quicumque verba ipsa Domi-
nicæ orationis, ubi dicimus, *Dimitte nobis debita nostra,*
ita voluntà sanctis dici, ut humiliter, non veraciter, hoc
dicatur, anathema sit. Quis enim ferat orantem, & non
hominibus, sed ipsi Domino mentientem, qui labiis si-
bi dicit dimitti velle, & corde dicit, quæ sibi dimittan-
tur, se debita non habere? Hucusque de fide contra Pe-
lagianos.

ARAVSICANI SECVNDI CONCILII CONTRA SEMIPELAGIANOS ET MASSILIENSES CA- PITVLA.

I. Si quis per offensam prævaricationis Adæ non
totum (id est, secundum corpus & animam) in deterius
dicit hominem commutatum, sed animæ libertate il-
læsâ durante, corpus tantummodo corruptioni credit
obnoxium, Pelagii errore deceptus adversatur Scri-
pturæ dicenti: *Anima quæ peccaverit, ipsa morietur.* Et,
Ezech. 18. 20. *Nescitis, quoniam cui exhibetis vos servos ad obediendum, ser-
vi estis eius, cui obeditis?* Et, *A quo quis superatur, ei & ser-
vus addicitur.*

II. Si

II. Si quis soli Adæ prævaricationem suam, non & ejus propagini, asserit nocuisse, aut certè mortem tantum corporis, quæ poena peccati est, non autem & peccatum, quod mors est animæ, per unum hominem in omne genus humanum transisse testatur, injustitiam Deo dabit, contradicens Apostolo dicenti: *Per unum hominem peccatum intravit in mundum, & per peccatum mors in omnes homines pertransiit, in quo omnes peccaverunt.* Rom. 5. 12.

III. Si quis per invocationem humanam, gratiam Dei dicit conferri, non autem ipsam gratiam facere, ut invocetur à nobis, contradicit Esaia prophetæ, vel Apostolo idem dicenti: *Inventus sum à non quærentibus me: palam apparui his, qui me non interrogabant.* Esa 65. 1. Rom. 10. 20.

IV. Si quis, ut à peccato purgemur, voluntatem nostram Deum expectare contendit, non autem ut etiam purgari velimus, per Sancti Spiritus infusionem & operationem in nobis fieri confitetur, resistit ipsi Spiritui sancto, per Salomonem dicenti: *Præparatur voluntas à Domino: & Apostolo salubriter prædicanti: Deus est, qui operatur in nobis & velle & perficere pro bonâ voluntate.* Phil. 2. 13.

V. Si quis, sicut augmentum, ita etiam initium fidei ipsum credulitatis affectum, quo in eum credimus, qui justificat impium, & ad regenerationem baptismatis pervenimus, non per gratiæ donum, id est, per inspirationem Spiritus sancti corrigentem voluntatem nostram ab infidelitate ad fidem, ab impietate ad pietatem, sed naturaliter nobis inesse dicit, apostolicis dogmatibus adversarius approbatur, beato Paulo dicente: *Confidimus, quia qui cepit in vobis bonum opus, perficiet usq; in diem Domini nostri Iesu Christi.* Et illud: *Vobis datum est pro Christo, non solum ut in eum credatis, sed etiam ut pro illo patiamini.* Et, *Gratiâ salvi facti estis per fidem, non ex vobis; Dei* Phil. 1. 6 & 29. Eph. 2. 8.

his; Dei enim donum est. Qui enim fidem, quâ in Deum credimus, dicunt esse naturalem, omnes eos qui ab ecclesiâ Christi alieni sunt, quodammodo fideles esse definiunt.

VI. Si quis sine gratiâ Dei credentibus, volentibus, desiderantibus, conantibus, laborantibus, vigilantibus, studentibus, petentibus, quærentibus, pulsantibus nobis misericordiam dicit conferri; non autem divinitus, ut credamus, velimus, vel hæc omnia, sicut oportet, agere valeamus, per infusionem & inspirationem Sancti Spiritus in nobis fieri confitetur; aut humilitati, aut obedientiæ humanæ subjungit gratiæ adiutorium, nec ut obedientes & humiles simus ipsius gratiæ donum esse consentit, resistit Apostolo dicenti, *Quid habes quod non accepisti? Et, Gratiâ Dei sum id quod sum.*

1 Cor. 4. 7.
15, 10.

VII. Si quis per naturæ vigorem bonum aliquod, quod ad salutem pertinet vitæ æternæ, cogitare sicut expedit, aut eligere, sive salutari, id est, evangelizanti prædicationi consentire posse confirmat, absque illuminatione & inspiratione Spiritus sancti, qui dat omnibus suaviter* in consentiendo & credendo veritati, hæretico fallitur spiritu, non intelligens vocem Dei in evangelio dicentis: *Sine me nihil potestis facere.* Et illud Apostoli: *Numquid idonei sumus cogitare aliquid à nobis, quasi ex nobis? sed sufficientia nostra ex Deo est.*

Iohannes, 5.
1 Cor. 3. 5.

* Fortè legendum facultatem. Cæterum vocabulo suavitatis utitur etiam hac in re Augustinus libro de gratiâ Christi, cap. XIII.

IX. Si quis alios misericordiâ, alios verò per liberum arbitrium (quod in omnibus, qui de prævaricatione primi hominis nati sunt, constat esse vitiatum) ad gratiam baptismi posse venire contendit; à rectâ fide probatur alienus. Is enim non omnium liberum arbitri-

bitrium per peccatum primi hominis asserit infirmatum, aut certe ita laesum putat, ut tamen quidam valeant, sine revelatione Dei, mysterium salutis aeternae per semetipsos conquirere. Quod quam sit contrarium, ipse Dominus probat, qui non aliquos, sed neminem ad se posse venire testatur, nisi quem Pater attraxerit. Sicut Ioh. 6, 44 & Petro dicit: *Beatus es Simon Bar Iona, quia caro & sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus qui in caelis est.* Et Apostolus: *Nemo potest dicere Dominum Iesum Christum, nisi in Spiritu sancto.* Matt. 16, 17
1 Cor. 12, 3

XI. Divini est muneris, quum & rectè cogitamus, & pedes nostros à falsitate & injustitiâ continemus. Quoties enim bona agimus, Deus in nobis atque nobiscum, ut operemur, operatur. Prosper sententiâ XXII.

X. Adjutorium Dei etiam renatis ac sanctis semper est implorandum, ut ad finem bonum pervenire, vel in bono possint opere perdurare.

XI. Nemo quidquam Domino rectè voverit, nisi ab ipso acceperit, sicut legitur: *Quae de manu tuâ accepimus, damus tibi.* 1 Paral. 17 Augustinus de Civitate Dei lib. XVII, cap. IV. Prosper sententiâ LIV.

XII. Tales nos amat Deus, quales futuri sumus ipsius dono, non quales sumus nostro merito. Prosper sententiâ LVI.

XIII. Arbitrium voluntatis in primo homine infirmatum, nisi per gratiam baptismi non potest reparari. Quod amissum, nisi a quo potuit dari, non potest reddi. Unde ipsa veritas dicit: *Si vos filius liberaverit, tunc verè liberi eritis.* Ioh. 8, 36 August. libro XIV de C. D. cap. XI.

XIV. Nullus miser de quacunque miseriâ liberatur, nisi qui Dei misericordiâ praevenitur, sicut dicit Psalmista: *Cito anticipet nos misericordia tua Domine.* Et illud: Psal. 79, 8
59, 11

illud: *Deus meus, misericordia eius praeveniet me.* Pro-

per sententiã CCXI.

XV. Ab eo, quod formavit Deus, mutatur Adam, sed in peius per iniquitatem suam: ab eo quod operata est iniquitas, mutatur fidelis, sed in melius per gratiam Dei. Illa ergo mutatio fuit praevaricatoris primis hæc, secundum Psalmistam, *mutatio dextera Excelsi.*

Psal. 77, 11.

Prosper sententiã CCXXV.

XVI. Nemo ex eo, quod videtur habere gloriatur, tamquam non acceperit; aut ideo se putet accepisse, quia litera extrinsecus, vel ut legitur, apparuit, vel ut audiretur, sonuit. Nam sicut Apostolus dicit, *Si per legem iustitia, ergo Christus gratis mortuus est. Ascendens in aërum, captivam duxit captivitatem, dedit dona hominibus.* Inde habet, quicumque habet. Quisquis autem inde se habere negat, aut verè non habet, aut id quod habet, auferetur ab eo.

Gal. 2, 21.

Eph. 4, 8.

XVII. Fortitudinem gentilium mundana cupiditas, fortitudinem Christianorum Dei caritas facit, quæ *diffusa est in cordibus nostris*, non per voluntatis arbitrium, sed *per Spiritum sanctum, qui datus est nobis*, nullis meritis gratiam praevenientibus. Prosper sententiã CCXCV.

Rom. 5, 5.

XIIX. Debetur merces bonis operibus, si fiant; sed gratia, quæ non debetur, præcedit ut fiant.

Prosper sententiã CCXCVII.

XIX. Natura humana, etiamsi in illâ integritate, in quâ est condita, permaneret, nullo modo seipsam, creatore suo non adjuvante, servaret. Vnde quum sine gratiã Dei salutem non possit custodire quam accepit, quomodo sine Dei gratiã poterit reparare, quod perdidit? Aug. epistolã CVI ante finem. Prosper sent. CCCIIX.

XX. Multa in homine bona fiunt, quæ non facit homo.

mo.

mo. Nulla verò facit homo bona, quæ non Deus præ-
ster, ut faciat homo. Augustinus libro II contra duas
epistolas Pelagianorum, cap. IIX. Prosper sen-
tentiâ CCCXII.

XXI. Sicut eis, qui volentes in lege justificari, & à
gratiâ exciderunt, verissimè dicit Apostolus, *Si ex lege* Gal. 2, in
justitia est, ergo Christus gratis mortuus est; sic & his qui gra-
tiam, quam commendat & percipit fides Christi, putant
esse naturam, verissimè dicitur, *Si ex natura iustitia, ergo*
Christus gratis mortuus est. Iam hic enim erat lex, & non
justificabat; jam hic erat & natura, & non justificabat.
Ideo Christus non gratis mortuus est, ut & lex per il-
lum impleretur, qui dixit, *Non veni legem solvere, sed adim-* Matt. 5, 17.
plere; & natura per Adam perditâ, per illum repararetur,
qui dixit, *venisse se querere & salvare, quod perierat.* Luc. 19, 10.

Prosper sententiâ CCCXV.

XXII. Nemo habet de suo, nisi mendacium & pec-
catum. Si quis autem habet homo veritatem atque ju-
sticiam, ab illo fonte est, quem debemus sitire in hac
eremo, ut ex eo quasi guttis quibusdam irrorati, non
deficiamus in viâ. Augustinus Tractatu V in Iohannem.

Prosper sententiâ CCCXXIII.

XXIII. Suam voluntatem homines faciunt, non Dei,
quando id agunt quod Deo displicet. Quando autem
ita faciunt quod volunt, ut divinæ serviant voluntati,
quamvis volentes agant quod agunt, illius tamen
voluntas est, à quo præparatur & jubetur quod volunt.

Augustinus Tractatu XIX in Iohannem. Prosper sen-
tentiâ CCCXXXIIX.

XXIV. Ita sunt in vite palmites, ut viti nihil confe-
rant, sed inde accipiant, unde vivant. Sic quippe vitis
est in palmitibus, ut vitale alimentum subministret eis,

non sumat ab eis. Ac per hoc & manentem in se habere Christum, & manere in Christo, discipulis prodest, & non Christo. Nam præciso palmitè, potest de vivâ radice alius pullulare. Qui autem præcisus est, non potest sine radice vivere.

Augustinus Tractatu XXCI in Iohannem. Prosper sententiâ CCCLXIV.

XXV. Prorsus donum Dei est, diligere Deum. Ipse, ut diligeretur, dedit, qui non dilectus diligit. Displacentes amati sumus, ut fieret in nobis unde placeremus. Diffundit enim caritatem in cordibus nostris Spiritus Patris & Filii, quem cum Patre amamus & Filio.

Augustinus Tractatu CII in Iohannem. Prosper sententiâ CCCLXIX.

Ac sic secundum suprâ scriptas sanctarum scripturarum sententias, vel antiquorum patrum definitiones, hoc, Deo propitiante, & prædicare debemus & credere, quod per peccatum primi hominis, ita inclinatum & attenuatum fuerit liberum arbitrium, ut nullus postea aut diligere Deum, sicut oportuit, aut credere in Deum, aut operari propter Deum, quod bonum est, possit, nisi gratia eum & misericordia divina prævenierit. Vnde Abel iusto, & Noë, & Abraham, & Isaac, & omni antiquorum sanctorum multitudini illam præclaram fidem, quam in ipsorum laudem prædicat apostolus Paulus, non per bonum naturæ, quod prius in Adam datum fuerat, sed per gratiam Dei credimus fuisse collatam: quam gratiam, etiam post adventum Domini, omnibus qui baptizari desiderant, non in libero arbitrio haberi, sed in Christi novimus simul & credimus largitate conferri, secundum illud, quod jam suprâ dictum est, & prædicat Paulus apostolus: *Vobis donatum est*

Hebr. 11,

Phil. 1, 29
& 6.

pro

pro Christo, non solum ut in eum credatis, sed etiam ut pro illo
patiamini. Et illud: Deus qui cepit in vobis bonum opus, per-
ficiet usque in diem Domini nostri. Et illud: Gratia salvi facti Eph. 2, 8.
estis per fidem, & hoc non ex vobis: Dei enim donum est. Et
quod de seipso ait Apostolus: Misericordiam consequutus 1 Tim. 1, 13.
sum, ut fidelis essem. Non dixit, quia eram, sed, ut essem. Et
illud: Quid habes quod non accepisti? Et illud: Omne datum 1 Cor. 4, 7.
bonum, & omne donum perfectum de sursum est, descendens a
patre luminum. Et illud: Nemo habet quidquam boni, nisi il- Ioh 3, 27.
lud illi datum fuerit desuper. Innumerabilia sunt sancta-
rum scripturarum testimonia, quae possint ad proban-
dam gratiam proferri: sed brevitatis studio praetermis-
sa sunt, quia & revera, cui pauca non sufficiunt, plura
non proderunt.

II. Hoc etiam secundum fidem catholicam cre-
dimus, quod accepta per baptismum gratia omnes ba-
ptizati, Christo auxiliante & cooperante, quae ad salu-
rem pertinent, possint & debeant, si fideliter laborare
voluerint, adimplere.

III. Aliquos vero ad malum divina potestate praedestinos esse, non solum non credimus, sed etiam si
sunt, qui tantum malum credere velint, cum omni de-
testatione illis ANATHEMA dicimus.

IV. Hoc etiam salubriter profiteamur & credi-
mus, quod in omni opere bono non nos incipimus, &
postea per Dei misericordiam adjuvamus: sed ipse no-
bis, nullis praecedentibus bonis meritis, & fidem & a-
morem sui prius inspirat, ut & baptismi sacramenta fi-
deliter requiramus, & post baptismum cum ipsius adju-
torio, ea quae sibi sunt placita, implere possimus. Un-
de manifestissime credendum est, quod & illius latro-
nis,

nis, quem Dominus ad paradisi patriam revocavit, & Cornelii centurionis, ad quem angelus Domini missus est, & Zachæi, qui ipsum Dominum suscipere meruit, illa tam admirabilis fides non fuit de naturâ, sed divinæ largitatis donum.

Concilium Arausicanum secundum non fuisse habitum temporibus Leonis primi sive magni, episcopi Romani, sicut aliquando creditum fuit, sed anno demum 10 xxix eruditi viri pridem ostenderunt. Oppositum autem est illis, qui in Galliâ nonnulla Pelagianismo affinia proponerent & defenderent, & etiamsi necessitatem gratiæ non planè tollerent, tamen imminuerent, & initia quædam conversionis aliò referrent, atque adeo præviæ derogarent. Augustini autem doctrina Pelagianæ opposita passim in magno erat precio: & quæ necessitati gratiæ detraherent, non videbantur rectius elidi posse. quàm Augustini verbis. Quorum ut studiosus & tenax erat Prosper Aquitanicus, ita acriter contra Pelagium pugnavit, & sententiarum, quas congestis, magnam partem ex Augustino depromsit, inprimis eas, quibus Pelagianus error jugularetur. Visum itaque fuit Arausicanis Patribus Pelagianas reliquias debellaturis, Augustini verba bene multa & Prosperi sententias, utpote ad rem maximè facientes adhibere: sicut ex annotatiunculis, quas Capitulis subjecimus, intelligere est. Observandum autem, anathemate non nisi tertiam epilogi particulam armari. Sed nobis etiam nostrum epilogum, quem ante sesquiannum hisce symbolis, confessionibus & declarationibus adjunximus, repetere lubet & apponere.

BENE.